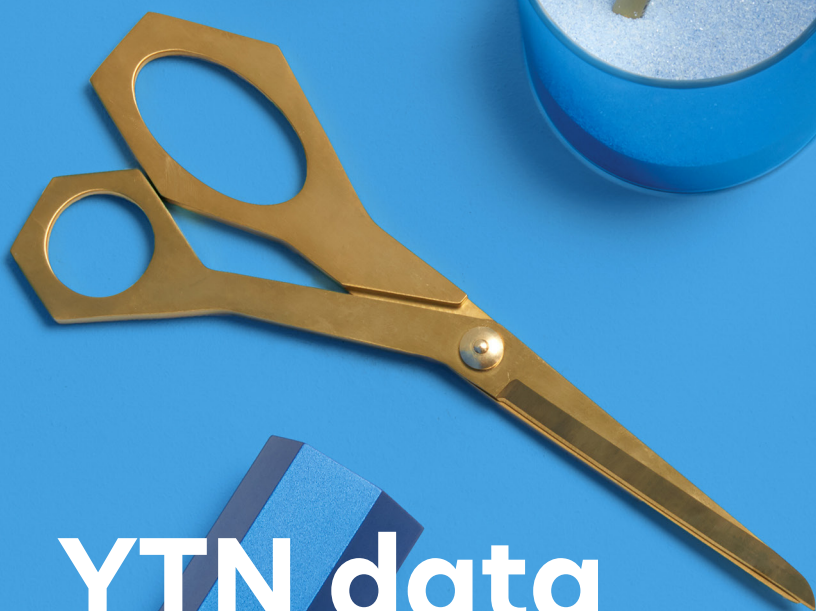

YTN data 2019

Tuunia Keränen, Juha Oksanen,
Varpu Multisilta, Hanna Koskenheimo

Sisällys

Poimintoja tuloksista	3
YTN:n jäsenen profiili 2019	4
1 Raportin taustaa	5
1.1 Vastaajarakenteesta	7
2 Palkkaus syksyllä 2019	10
2.1 Tulospalkkaus	14
3 Työaika	16
3.1 Matkapäivien lukumäärä	16
4 Työsuhteen varmuus	18
5 Työelämän laatu	22
Liite	26

Poimintoja tuloksista

YTN data 2019

Mediaanipalkka 4 340 euroa kuukaudessa

Asiantuntijoilla mediaanipalkka oli 4130 ja keski- johdossa 5100 euroa kuukaudessa. Tulospalkkauksen piirissä oli reilut puolet vastaajista, ja heistä 76 prosenttia oli saanut tulospalkkion. Tulospalkkion osuus vuosiansioista oli 6,4 % (mediaani).

Epävarmuus lisääntynyt työmarkkinoilla

Kokemus työsuhteen vakaudesta sekä työpaikan että omalla tasolla oli heikentynyt hieman edellisvuoteen verrattuna. Alojen välillä oli eroja, mutta erityisesti irtisanomisuhan kokemus oli lisääntynyt rahoitus- ja vakuutusaloilla.

Työhön ollaan tyytyväisiä, mutta palkkausta ei koeta kannustavana

Vastaajat olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä työhönsä ja sen eri osa-alueisiin. Osa-alueista palkkaus ja sen kannustavuus sai heikoimmat arvosanat. Palkkarakenteesta toivotaan kannustavampaa, oikeudenmukaisempaa ja läpinäkyvämpää.

YTN:n jäsenen profiili 2019

YTN data 2019

Naisten osuus	Keski-ikä, ka.	Toistaiseksi voimassaoleva työsuhde	Asian-tuntijoita
39 %	42 v.	96 %	60 %
Työssäkäynti-alueena Uusimaa	Matkapäiviä vuodessa (ka.)		
48 %	24 kpl		Tulos-palkkauksen piirissä
	Bruttopalkka / kk, ka.	Bruttopalkka / kk, mediaani	52 %
Todellinen työaika h / vk, ka.	4 821 €	4 340 €	
40,0	Tulospalkkio %, mediaani		
	6,4 %	Yleisimmät toimialat: teknologiateollisuus, tietoa, suunnitteluala, rahoitusala, kemian ala, kaupan ala, energia-ala, rakennusala, ICT-ala	
Johto-tehtävissä	Keskijohdon edustajia		
10 %	21 %		

1 Raportin taustaa

YTN-data 2019 on Ylemmät Toimihenkilöt YTN:n jäsenliittojen työmarkkinatutkimuksista koottu yksityisen sektorin tietoaaines- to. Mukana tuloksissa ovat Insinööriliiton, Tekniikan akateemiset TEKin, Suomen Ekonomien, Luonnon-, ympäristö- ja metsä- teijöiden liitto Loimun, Yksityisalojen Esimiehet ja Asiantuntijat YTYn, Agronomiliiton, Suomen Lakimiesliiton, Tradenomien, Akavan Erityisalojen sekä Yhteiskunta-alan korkeakoulutettujen aineistot.

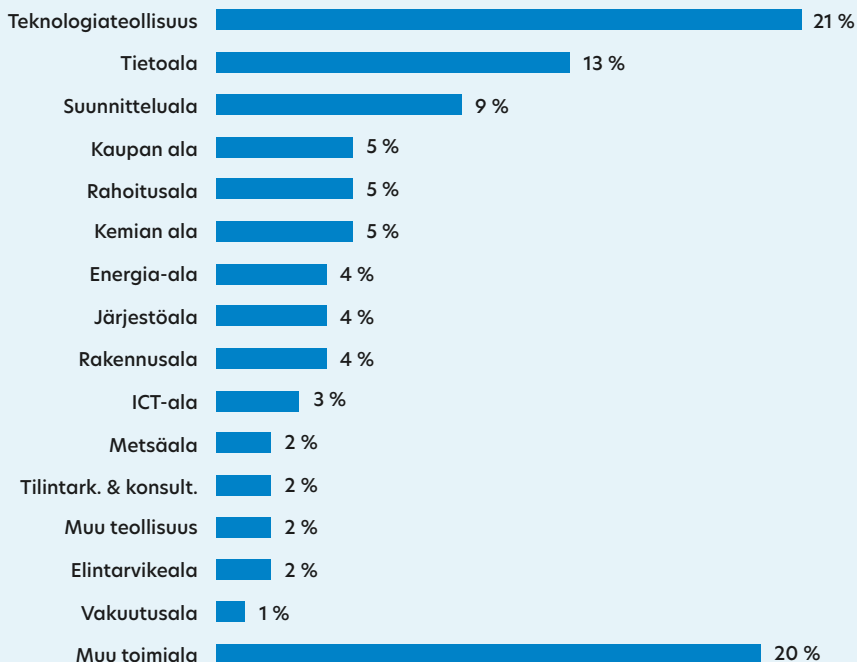
Aineistot on kerätty loppusyksystä 2019. YTN-datassa ovat mukana vastaajat, jotka työskentelivät yksityisellä sektorilla kokopäivätoimisesti palkansaajina. Liittojen omien työmarkkina- tutkimusten otantamenetelmät ja vastausasteet vaikuttavat YTN- datan rakenteeseen, mistä on seurannut aineiston vinoutumista. Tulosten yleistettävyydessä voi olla haasteita otoksen ja perus- joukon keskeisten rakennetekijöiden perusteella, sillä joiltain osin jotkut ryhmät ovat yli- tai aliedustettuina otoksessa. Tästä syystä tänäkin vuonna aineiston havaintojen painoarvoa on lisätty niin, että havainnot ovat oikeassa suhteessa liittojen jäsenmääriin. Tuloksia laskettaessa aineiston havainnot on siis painotettu niin, että painotettu aineisto vastaa taustatietojen osalta perus- joukkoa. Vastaajia aineistossa oli kaikkiaan 27 317.

Raportissa käsitellään tietoja poikkileikkausmaisena kuvauk- sena syksyn 2019 tilanteesta. Erityistä huomiota on kiinnitetty kullekin työehtosopimusallalle tyypillisiin piirteisiin ja alojen väliin eroihin. Vastaajien taustatietojen lisäksi aineistosta löytyvät tiedot mm. palkkauksesta, työajoista ja tulospalkkioista. Teemana tänä vuonna oli työelämän laatu, jossa oli kysymyksiä työn autonomiasta, työyhteisöstä, osaamisesta, esimiehen tuesta, palkkauksesta ja sen kannustavuudesta ja työkyvystä.

Tuloksia on saatavana alakohtaisesti teknologiateollisuudesta, metsäalasta, kemian alasta, elintarvikealasta, rakennus- alasta, energia- alasta, suunnittelualasta, kaupan alasta, ICT- alasta, rahoitus- alasta, vakuutus- alasta, tietotalasta sekä tilintarkastus

ja liikkeenjohdon konsultointi -alasta ja järjestöalasta. **Tuloksia tarkasteltaessa kannattaa huomioida alojen rakenne.** Esimerkiksi erot toimiasemarakenteessa ja työkokemuksen pituudessa vaikuttavat niin palkkaan kuin työaikaankin. Kaikki liitot eivät ole kysyneet jäseniltään kaikkia ns. yhteisiä YTN-kysymyksiä, ainaakaan täsmälleen samassa muodossa.

Toimialat

1.1 Vastaajarakenteesta

Liitto: Insinööriliiton, Tekniikan akateemiset TEKin, Suomen Ekonomien ja Tradenomien jäsenten osuus kattoi datasta yhteensä 79 prosenttia. Edellisvuoteen verrattuna Akavan Erityisalojen (+3 %yks) ja Tradenomien (+1 %yks) osuus oli hiukan suurempi, ja vastaavasti TEKin ja Ekonomien osuudet hieman pienempiä (-2%yks ja -1 % yks).

Sukupuoli: Naisten osuus vastaajista oli suurempi kuin edellisvuonna, heitä oli 39 prosenttia kaikista vastaajista. Naisten osuus oli suurin järjestöalalla (75 %), muiden alojen vastaajista naiset olivat enemmistönä vain tilintarkastus- ja konsultointialalla, elintarvikealalla ja vakuutus- ja rahoituslalla. Suhteellisesti vähiten naisia oli teknologiateollisuudessa. Teollisuus on kokonaisuutena miesvaltaisempi kuin palvelusektori.

Ikä: Vastaajien mediaani-ikä oli 41 vuotta eli sama kuin edellisvuonna. Vastaajista vähintään viisikymppisiä oli 27 prosenttia ja alle 30-vuotiaita 13 prosenttia. Vanhimmat vastaajat löytyivät metsäalalta (mediaani 44 vuotta). Mediaani-ikä oli alle 40 vuotta tilintarkastus- ja konsultointialalla, suunnittelualalla ja rakennuslalla.

Ammattivuusia vastaajajoukolla oli kertynyt mediaanilla mitattuna 13 vuotta eli saman verran kuin edellisvuonna. Tilintarkastus- ja konsultointialalla ammattivuosien mediaani oli pienin, vain kahdeksan vuotta. Suurimmat mediaanit olivat teollisuudessa; metsäteollisuudessa mediaani oli korkein, 17 vuotta. Teollisuuden henkilöstö on keskimäärin kokeneempaa kuin palvelualojen henkilöstö. **Ammattivuosien määrä on palkkatasojen vertailussa yksi oleellisimmista taustatiedoista.** (YTYn jäseniltä ei kysytty ammattivuusia.)

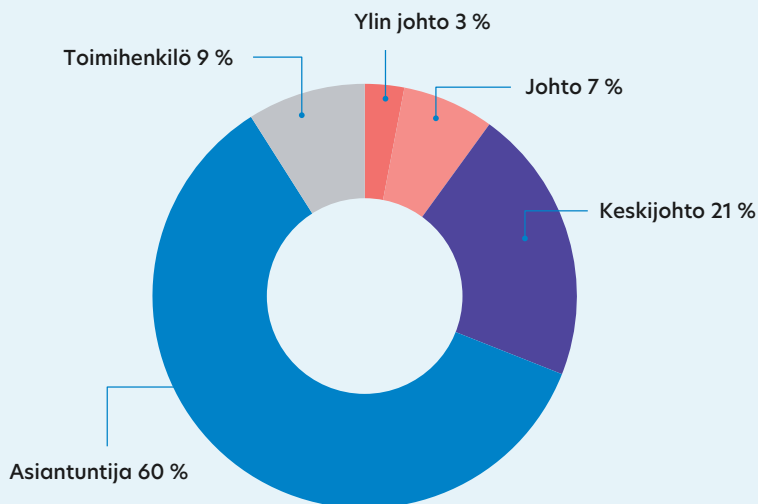
Työsuhteen luonne: Vastaajista neljä prosenttia työskenteli määräaikaaisessa työsuhteessa, osuus oli sama kuin edellisvuonna. Määräaikaisten osuus on yleisesti ottaen edelleen pienehkö järjestöalaa lukuun ottamatta. Järjestöalalla määräaikaisten osuus on yhä aivan omalla tasollaan, siellä määräaikaisia oli peräti 17 prosenttia. Vähiten määräaikaisia oli suunnittelualalla, tietöalalla ja vakuutuslalla (2 %).

Työssäkäyntialue: Uudellamaalla työskenteli noin puolet eli 48 prosenttia vastaajista. Sijoittuminen vaihtelee melko paljon toimialoittain. Eniten vastaajia Uudeltamaalta löytyi järjestöalalta, finanssialalta (rahoitus ja vakuutus) ja kaupan alalta; näillä aloilla Uudellamaalla työskenteli noin kaksi kolmesta vastaajasta. Jako teollisuuden ja palvelujen välillä on selkeä: palvelualojen ylempien toimihenkilöiden työpaikat keskittyvät Uudellemaalle enemmän kuin teollisuuden työpaikat. Toiseksi suurin työssäkäyntialue 16 prosentin osuudellaan oli edelleen Häme. Lounais-Suomessa on paljon kemianteollisuutta, Kaakkois-Suomessa metsäteollisuutta. Suurten yritysten maantieteellinen sijoittuminen näkyy työssäkäyntialueiden toimialajakaukassa.

Organisaation koko: Pienissä ja keskisuurissa yrityksissä (alle 250 henkeä) työskenteli 43 prosenttia vastaajista. Noin viidennes vastaajista työskenteli yli 3 000 henkilöä työllistävässä organisaatioissa. Alle kymmenen hengen organisaatioissa työskenteli kuusi prosenttia vastaajista. Järjestöalalla organisaatiot ovat pienimpiä ja metsäalalla suurimpia. Palvelualat ovat hieman pienyritysvaltaisempia kuin teollisuuden alat.

Asemataso: Asiantuntijoiden ryhmä oli selvästi suurin; 60 prosenttia vastaajista ilmoitti työskentelevänsä asiantuntijatehtävissä. Asiantuntijapainotteisuus on erityisen ilmeistä suunnittelualalla (79 %) ja tietöalalla (76 %). Vähintään keskijohdon tasolle itsensä oli asemoinut 31 prosenttia vastaajista. Rakennuslalla, metsäalalla, elintarvikealalla ja kaupan alalla yli 40 prosenttia vastaajista työskenteli keskijohdon tai johdon tehtävissä. Toimi-

Asemataso

YTN data 2019

asemajakaumassa ei ollut tapahtunut suuria muutoksia edellisvuoteen verrattuna. Myös niiden henkilöiden osuus, joiden tehtäviin kuuluu muiden töiden johtamista ilman muodollista esimiesasemaa, oli pysynyt samana (25 %). **Asemataso on taustamuuttujana hyvin tärkeä. Monia toimialojen välisiä eroja (esim. palkkatasossa) voi selittää osin toimialojen erilaisen asematarakenteen avulla. Ikä, ammattivuodet ja asemataso ovat lisäksi yhteydessä toisiinsa.**

Alaisten määrä (koskee niitä, joilla on alaisia): Välittömiä alaisia oli keskimäärin seitsemän ja alaisia kaikkiaan 48. Työn johtaminen ilman muodollista esimiesasemaa on melko yleistä. Neljännes vastaajista kertoi, että tehtäviin kuuluu toisten työn johtamista ilman esimiesasemaa.

2 Palkkaus syksyllä 2019

Palkkatasojen tarkastelussa on hyvä muistaa palkkausta selittävät, toimialoittain eroavat taustamuuttujat. Merkittävin palkkaan vaikuttava tekijä on asemataso. Muita tällaisia muuttujia ovat esimerkiksi ammattivuodet ja työssäkäyntialue.

Kaikkien vastaajien *keskiarvopalkka* sisältäen luontoisetujen verotusarvon oli vuoden 2019 aineistossa 4 821 euroa kuukaudessa. *Mediaanipalkka* oli vastaavasti 4 340 euroa kuukaudessa. Keskipalkat olivat samalla tasolla kuin edellisvuonna, sekä keskiarvo että mediaani laskivat 10 euroa. *Alkupalkka* eli juuri työelämään siirtyneiden mediaanipalkka koko YTN:n tasolla oli 3 020 euroa kuukaudessa; nousua edellisvuodesta oli 20 euroa. (YTY ei ole mukana alkupalkkaluvuissa.)

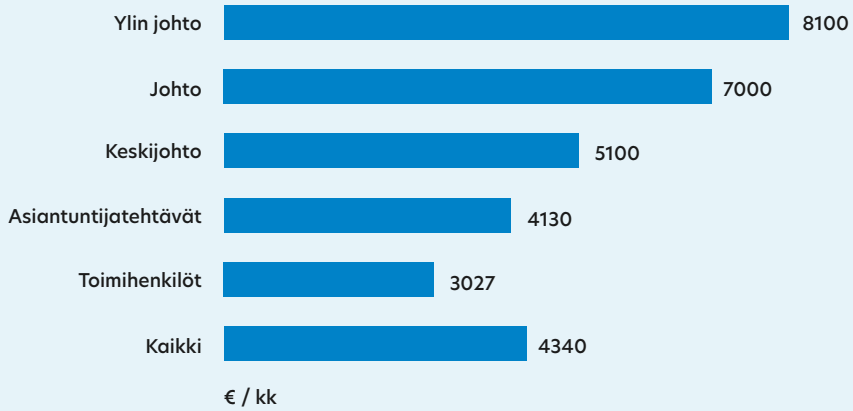
Aineiston poikkileikkausluonteesta johtuen eri vuosien palkkaluvut eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään, vaan eroihin palkkatunnuslukujen välillä vaikuttavat myös aineiston rakenne muutokset.

Aineistosta tarkasteltiin erikseen myös ylempien toimihenkilöiden keskiansiotasoa. Ylemmillä toimihenkilöillä tarkoitetaan aineistoa, johon on otettu mukaan asiantuntijat ja keskijohto (aineistosta on siis jätetty pois ylin johto, johto sekä toimihenkilöt). Näin tarkasteltuna ylempien toimihenkilöiden keskiarvopalkka oli 4 613 euroa kuukaudessa ja mediaanipalkka 4 320 euroa kuukaudessa. Mediaanipalkka oli noussut 10 euroa ja keskiarvopalkka 20 euroa edellisvuodesta.

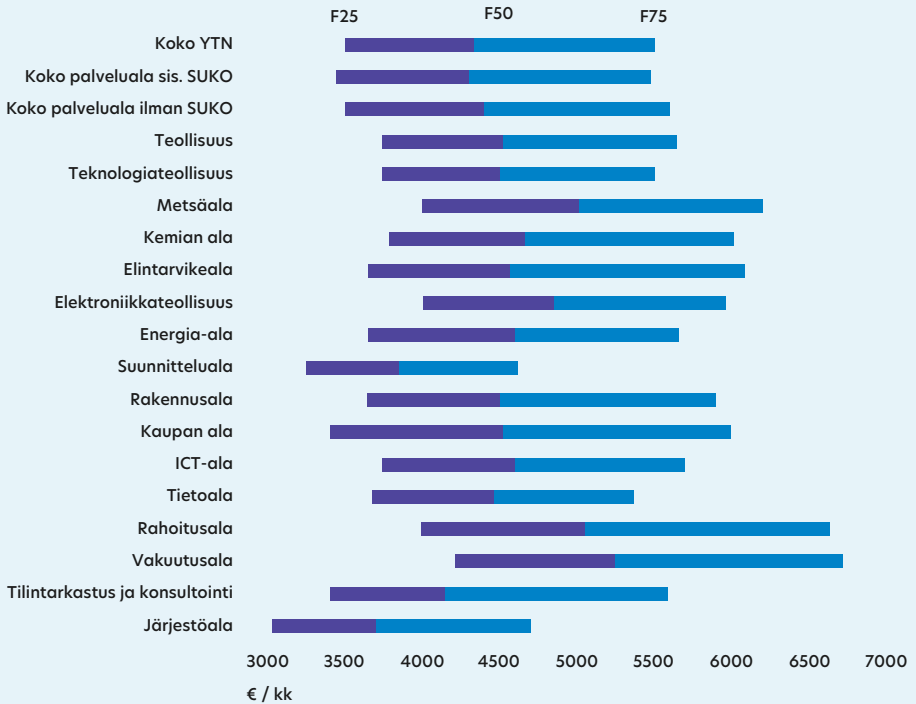
Teollisuuden keskiarvopalkka kaikilla vastaajilla oli 5 029 euroa ja mediaani 4 520 euroa kuukaudessa. Palvelualojen vastaavat keskitunnusluvut olivat 4 763 euroa ja mediaani 4 300 euroa. Ilman suunnittelualaa palvelualojen keskiarvo oli 4 903 euroa ja mediaani 4 408 euroa.

Palkkataso on matalin suunnittelualalla (ka. 4 106 € ja Md 3 850 €) ja järjestöalalla (ka. 4 178 € ja Md 3 700 €). Yli 5 000 euron mediaani- ja keskipalkka on vakuutus-, rahoitus- ja metsäaloilla. **Toimialojen välisiä palkkaeroja selittävät vahvasti mm. asematavoissa, vastaajien kokemusvuosissa ja alueellisessa sijoittumisessa olevat erot.**

Mediaanipalkat asematasoittain

Bruttopalkkahajonnat eri sopimusaloilla

Omaa palkkakehitystään vastaajat kuvasivat seuraavasti: palkka oli noussut 70 prosentilla, pysynyt ennallaan 23 prosentilla ja laske-
nut kolmella prosentilla. Edellisvuoteen verrattuna palkankorotuk-
sen saaneiden osuus oli suunnilleen sama.

Yleiskorotuksen tai yrityskohtaisen palkankorotuksen kertoi saaneensa 49 prosenttia vastaajista. Meriittikorotuksen saaneiden osuus oli 21 prosenttia. Yleisimmin meriittikorotuksia oli saatu tilintarkastus- ja konsultointialalla (27 %) ja rahoitusosalalla (26 %). Meriittikorotuksen saaneiden osuus oli pienin järjestöalalla (15 %) ja elintarviketeollisuudessa (17 %).

12 prosenttia vastaajista kertoi palkanmuutoksen syyksi uuden työnantajan palvelukseen siirtymisen. Osuus oli sama kuin edellis-
vuonna. Yleisintä työnantajan vaihtaminen oli tilintarkastus- ja kon-
sultointialalla ja rakennusosalalla. Harvinaisinta työnantajan vaihtami-
nen oli teknologiateollisuudessa, kaupan alalla ja elintarvikealalla.

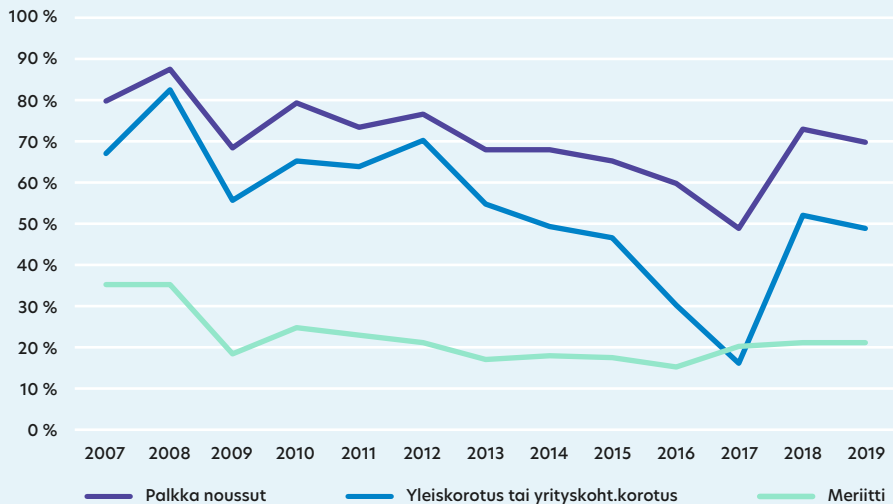
11 prosenttia vastaajista oli siirtynyt uusiin tehtäviin samal-
la työnantajalla. Myös tämä osuus oli pysynyt samana. Yleisintä
tehtävän vaihtaminen oli tilintarkastus- ja konsultointialalla. Viisi
prosenttia vastaajista ilmoitti saaneensa työn vaativuuden arvioin-
tiin perustuvan palkankorotuksen.

Työuran alussa liikkuvuus on yleisempää. Henkilökohtaiseen
suoriutumiseen (meriitti), uuden työnantajan palvelukseen siir-
tymiseen tai uuteen asemaan tai tehtävään siirtymiseen liittyvän
palkankorotuksen saaneiden osuus laskee työuran edetessä. Alle
40-vuotiaista joka neljäs oli saanut meriittikorotuksen, kun taas
50–59-vuotiaista meriitin kertoi saaneensa enää 14 prosenttia.
Uuden aseman tai tehtävän myötä saadun palkankorotuksen kertoi
saaneensa alle 30-vuotiaista 19 prosenttia, 30–39-vuotiaista 14
prosenttia ja 50–59-vuotiaista neljä prosenttia.

Luontoisetujen verotusarvo oli keskimäärin 168 euroa. Tyypillisin
luontoisetu on 20 euroa – puhelinedun verran. Mediaani oli edel-
leen 20 euroa kuukaudessa. Suurin keskiarvo (338 €) oli kaupan
alalla. Suurin mediaani oli vakuutusosalalla (150 €). Pienin keskiarvo
oli suunnittelualalla (74 €).

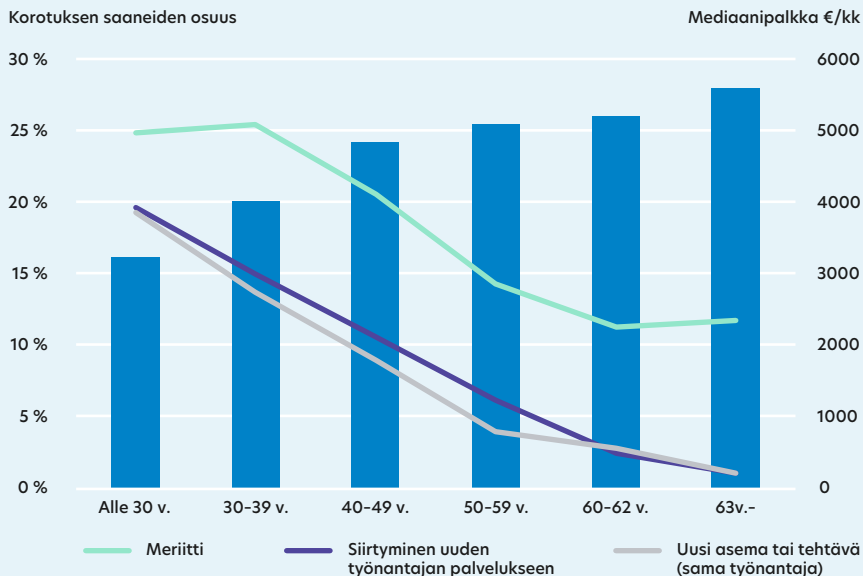
73 prosenttia vastaajista ilmoitti nauttivansa ainakin jostakin
luontoisedusta. Osuus on asematasosidonnainen: asiantuntijoista
luontoisetuja oli ilmoittanut 71 prosenttia, keskijohdosta 82 pro-
senttia ja johdosta 85 prosenttia.

Palkkakehityksen suunta ja meriittikorotukset vuosina 2007-2019

YTN data 2019

Palkkakehitys ikäluokittain

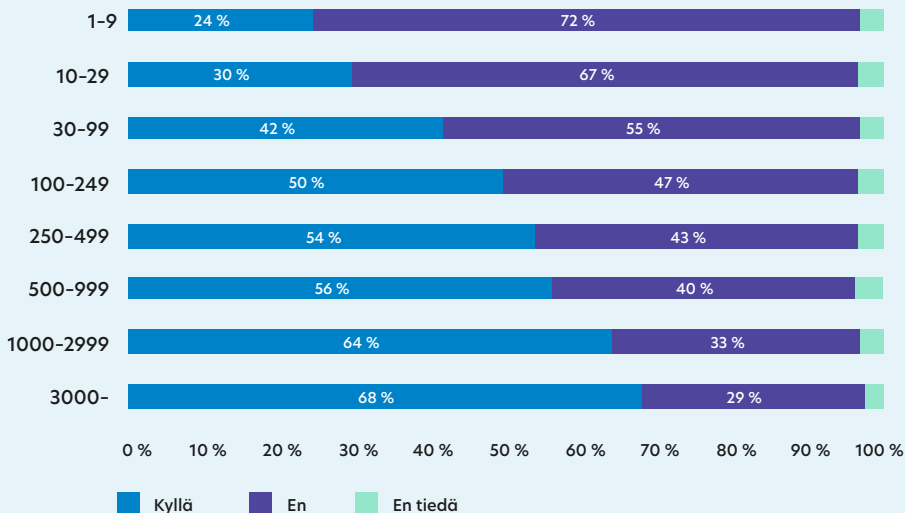
2.1 Tulospalkkaus

Tulospalkkauksen piirissä oli 52 prosenttia vastaajista. Yrityskoko vaikuttaa tulospalkkauksen käyttöön enemmän kuin toimiala: isoissa yrityksissä tulospalkkausta käytetään huomattavasti enemmän kuin pienissä yrityksissä. Myös toimiasemalla on vaikutusta; asiantuntijoista tulospalkkauksen piirissä oli 49 prosenttia ja keskijohdosta 64 prosenttia. Alojenkin välillä eroja on, järjestöalalla tulospalkkausta käytetään huomattavasti vähemmän kuin muilla aloilla. Eniten tulospalkkauksen piirissä olevia oli vakuutusosalalla (82 %).

Tulospalkkauksen yleisyys yrityksen henkilöstömäärän mukaan

YTN data 2019

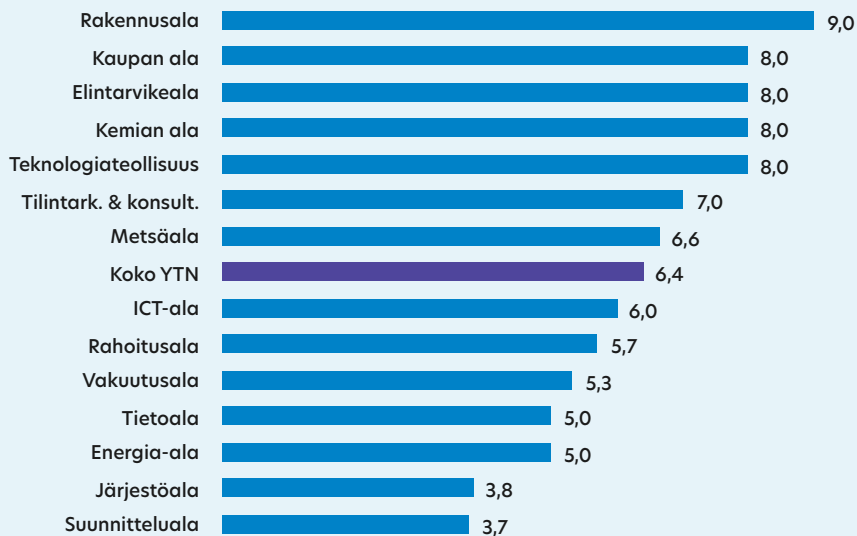
Henkilöstömäärä Oletko tulospalkkauksen piirissä?

Tulospalkkauksen piirissä olleista 76 prosenttia ilmoitti saaneensa tulospalkkioerää vuoden sisällä. Yleisimmin tulospalkkiota oli maksettu metsäalalla. Harvimmin tulospalkkiota oli maksettu elintarvikealalla.

Tulospalkkion mediaaniosuus vuosiansioista oli 6 %, kun mukaan otetaan vain vastaajat, jotka saivat tulospalkkiota. Tulospalkkaprosentti on sidoksissa asematasoon; ylimmässä johdossa mediaani oli 14 %, johdossa 10 %, keskijohdossa 7 % ja asiantuntijoilla 5 %.

Tulospalkkauksen osuus vuosiansioista prosentteina eri sopimusaloilla (mediaani)

3 Työaika

Vastaajien keskimääräinen todellinen työaika oli 40,0 tuntia viikossa. Pisintä työviikkoa tehdään metsäalalla ja tilintarkastus- ja konsultointialalla (41,3 h/vko). Suunnittelualalla, ICT-alalla, tietöalalla ja järjestöalalla keskimääräinen todellinen viikkotyöaika jäi alle 40 tunnin.

Työajan keskitunnusluvut ovat selkeästi sidoksissa asematsoon. Keskimääräinen todellinen työaika oli sitä pidempi, mitä korkeammalla asematasolla vastaaja oli. Asiantuntijoiden todellisen työajan keskiarvo oli 39,3 tuntia, kun johdon tehtävissä toimivilla vastaajilla kului aikaa työntekoon 42,9 tuntia viikossa.

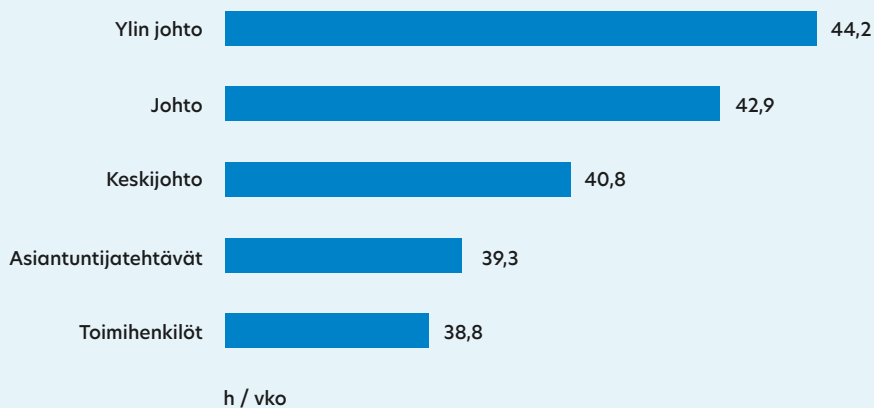
25 prosenttia kaikista vastaajista teki vähintään 40-tuntista ja kymmenen prosenttia yli 45-tuntista viikkoa. Ylimmässä johdossa ja johdossa kolme neljäsosaa vastaajista teki vähintään 40-tuntista viikkoa, keski johdossakin puolet, asiantuntijoista neljännes.

3.1 Matkapäivien lukumäärä

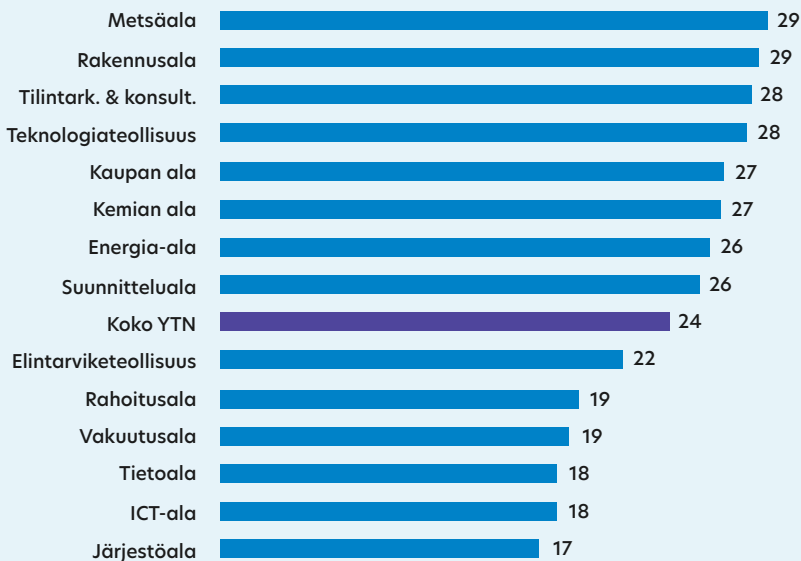
Vastaajia pyydettiin ilmoittamaan sekä kotimaassa että ulkomailla tehtävien matkapäivien lukumäärät vuoden aikana. Matkapäiviä oli ilmoittanut 73 prosenttia vastaajista.

Koti- ja ulkomaan matkapäivien yhteenlaskettu määrä vuodessa oli vastaajilla mediaanilla mitattuna 12 päivää ja matkapäivien keskiarvo 24 päivää. Luvut olivat samat kuin edellisvuonna. Luvuissa ovat mukana vain ne vastaajat, jotka matkustavat työssään (vähintään yksi matkapäivä).

Keskimääräiset toteutuneet työajat eri asematasoilla

Matkapäivät sopimusaloitain (keskiarvo)

Matkapäivien keskiarvotarkastelussa korkeimmat luvut löytyivät metsäalalta ja rakennusalalta (29 päivää); matalin keskiarvo oli järjestöalalla (17 päivää). Eniten ulkomaan matkapäiviä oli teknologiateollisuudessa. Koko YTN:n tasolla kotimaan matkapäiviä oli keskimäärin 17 ja ulkomaan matkapäiviä 16 päivää. Matkapäivien mediaani oli sama kotimaassa ja ulkomailla, 8 päivää.

Asiantuntijat matkustivat keskimäärin 22 päivää vuodessa ja matkapäivien määrä kasvaa, mitä ylemmäksi organisaatiossa mennään. Ylemmillä toimihenkilöillä matkapäivien mediaani oli 8. Johdossa paljon matkustavien ryhmä eli ns. ylin desiili matkusti vähintään 70 päivää vuodessa. Keskijohdossa ylin desiili matkusti 60 päivää ja asiantuntijoissakin eniten matkustava kymmenys matkusti 50 päivää vuodessa.

4 Työsuhteen varmuus

Vastaajia pyydettiin arvioimaan työsuhteiden vakautta sekä yleisesti koko yrityksen tasolla että omalla kohdallaan. Barometrimäinen kysymys on vahvasti sidoksissa kysymysajankohtaan: vastauksissa näkyy yrityksen ajankohtainen tilanne sekä vastaajille mahdollisesti jo yt-neuvotteluiden kautta tullut tieto.

Kokemus työsuhteen vakaudesta sekä työpaikan että omalla tasolla oli heikentynyt hieman edellisvuoteen verrattuna koko YTN:n tasolla.

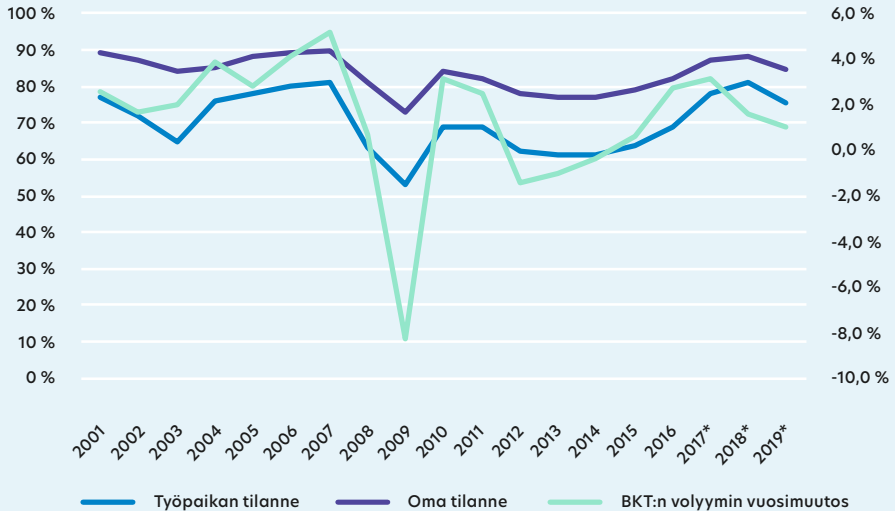
Kahdeksan prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että lomautukset ovat joko mahdollisia tai todennäköisiä *heidän työpaikoillaan*. Suurimmaksi lomautusuhka koettiin rakennusalalla (15 %), teknologiateollisuudessa (14 %) ja metsäalalla (13 %). Irtisanomisia piti mahdollisena tai todennäköisenä 15 prosenttia vastaajista;

Työsuhteen varmuus 2001-2019

tilanteen vakaaksi ja melko vakaaksi arvioineiden osuudet

Tilanteen vakaaksi/melko vakaaksi kokevien osuus

BKT:n volyymin vuosimuutos,
* ennakkotieto

YTN data 2019

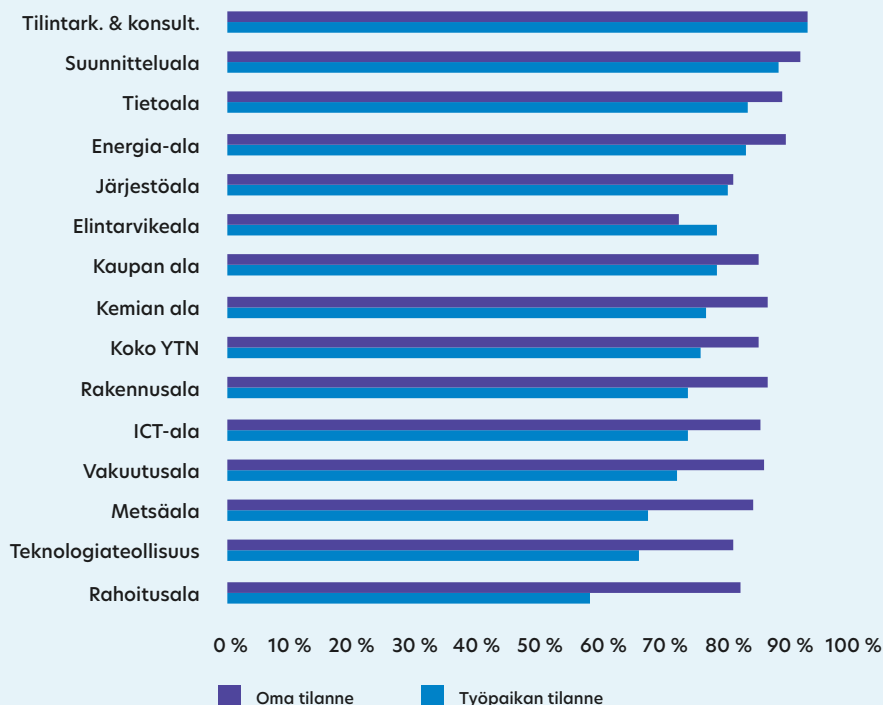
suurimmat osuudet olivat rahoituslalla (38 %) ja vakuutuslalla (26 %). Irtisanomisuhka oli noussut erityisesti rahoituslalla. Rahoituslalla keskijohto ja asiantuntijat pitivät irtisanomisia mahdollisina tai todennäköisinä yli kolme kertaa useammin kuin ylin johto ja johto. Vakaaksi tai melko vakaaksi työpaikkansa tilanteen koki 76 prosenttia vastaajista. Vakaimpana alana näyttäytyivät tilintarkastus- ja konsultointiala (93 %) ja suunnitteluala (88 %).

Seitsemän prosenttia vastaajista uskoi, että irtisanominen on mahdollinen tai todennäköinen *omallakin kohdalla*. Omalla kohdalla eniten irtisanomisuhkaa koettiin rahoitusosalalla (12 %) ja vakuutusosalalla (11 %). Lomautusta todennäköisenä tai mahdollisena omalla kohdallaan piti neljä prosenttia kaikista vastaajista. Siinä kuinka mahdollisena tai todennäköisenä irtisanomisen koki omalla kohdalla ei ollut juurikaan eroja eri asematasojen välillä. Useimmin lomautusuhkaa kokivat teknologiateollisuuden (8 %), rakennusalan ja metsäalan (5 %) vastaajat. Vakaaksi tai melko vakaaksi oman tilanteensa koki 85 prosenttia kaikista vastaajista.

Työsuhteen varmuus sopimusloittain

tilanteen vakaaksi ja melko vakaaksi arvioineiden osuudet

5 Työelämän laatu

Erityisteemana oli tyytyväisyys ja työelämän laatu. Työelämän laatua tarkastellaan kuuden osa-alueen kautta: työn hallinta ja työn autonomia, työyhteisö, osaaminen ja taidot, esimiehen tuki, palkkaus ja sen kannustavuus sekä työkyky ja hyvinvointi. Pohjana käytettiin Marja-Liisa Mankan ja Marjut Mankan Työhyvinvointikirjaa (2016). Väittämät on kuvattu tarkemmin tämän raportin lopussa. Analyysiä varten väittämistä muodostettiin kuusi summuuttujaa.

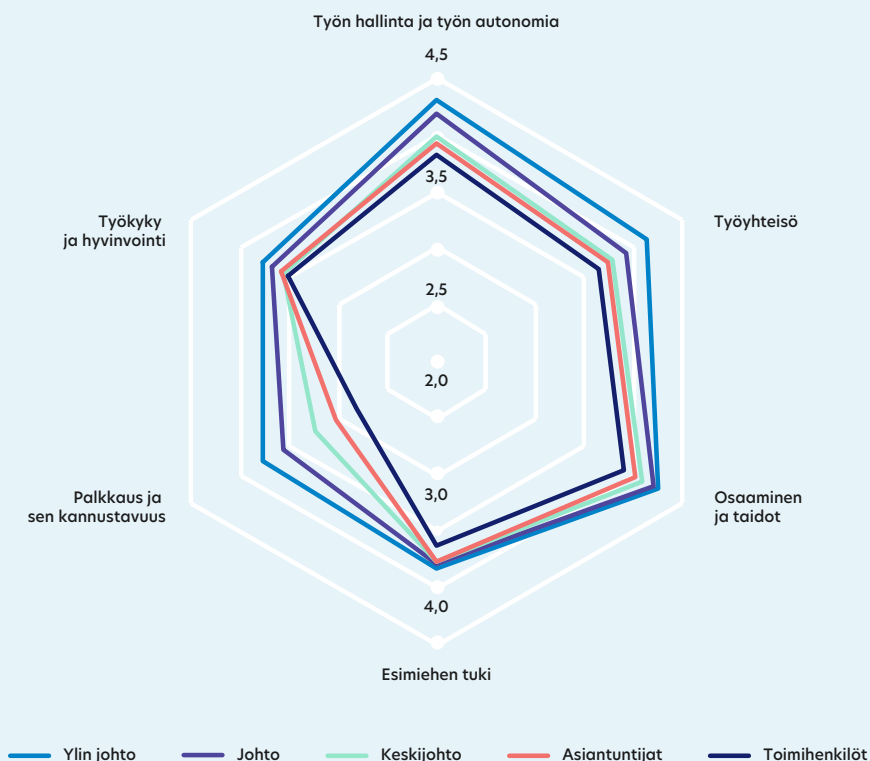
Vastaajat olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä nykyiseen työhönsä. Erittäin tyytyväisiä oli 22 prosenttia ja melko tyytyväisiä 61 prosenttia. 14 prosenttia kertoi olevansa melko tyytymättömiä työhönsä, ja erittäin tyytymättömien osuus oli kolme prosenttia.

Työelämän laadun osa-alueet (summuuttujien keskiarvot)

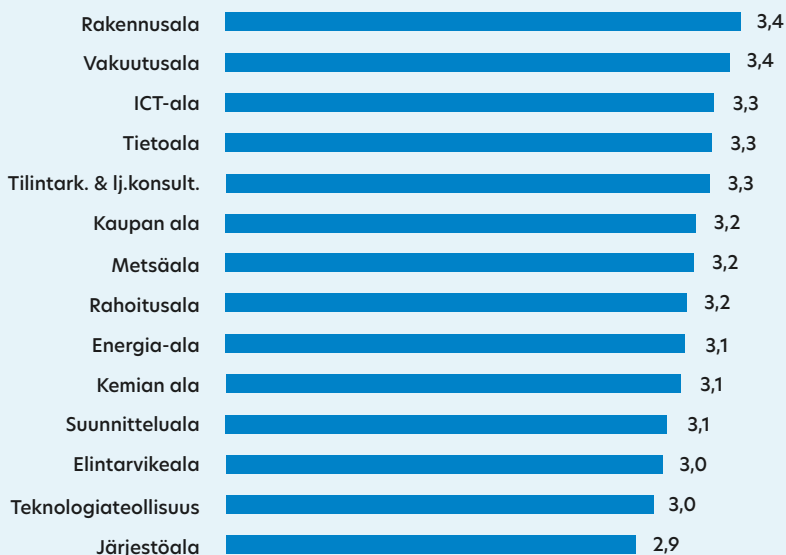
Luvut eivät olleet muuttuneet vuodesta 2015, jolloin asiaa kysyttiin edellisen kerran. Tyytyväisimpiä oltiin ICT-alalla ja rakennusalalla, mutta erot alojen välillä eivät olleet suuria. Asemataso ja sukupuoli olivat yhteydessä tyytyväisyyteen, mutta ikä ja työsuhteen tyyppi eivät. Ylimmän johdon ja johdon vastaajat olivat keskimääräistä tyytyväisempiä. Miehet olivat hieman tyytyväisempiä kuin naiset.

Työelämän laatu toimiaseman mukaan

Keskiarvolla mitattuna tyytyväisimpiä oltiin osaamista ja taitoja sekä työn hallintaa ja työn autonomiaa kuvaavissa osa-alueissa. Vähiten tyytyväisiä oltiin palkkaukseen ja sen kannustavuuteen. Naisten ja miesten välillä oli pieniä eroja osa-alueiden välillä, mutta selvimmät erot tulivat esiin toimiaseman mukaan: mitä korkeampi asemataso, sitä tyytyväisempiä oltiin. Ainoastaan esimiehen tukeen liittyvässä osa-alueessa ei ollut eroja eri asematasojen välillä. Ylimmässä johdossa ja johdossa tyytyväisyys palkkaan ja sen kannustavuuteen oli suurinta (ylin johto 3,8 ja johto 3,6) ja pienintä asiantuntijoilla (3,0) ja toimihenkilöillä (2,8).

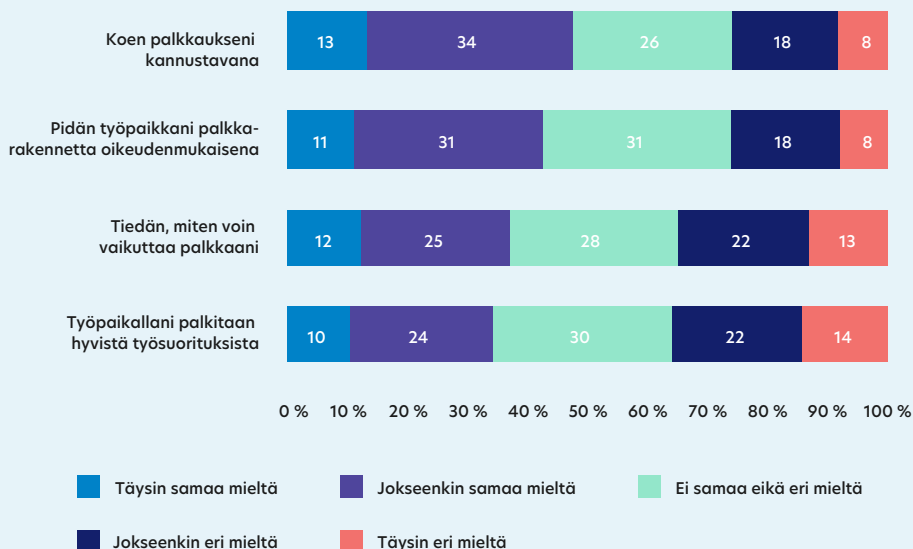
Palkkaus ja sen kannustavuus sopimusaloittain (summamuuttujan keskiarvo)

Alojenkin välillä selvimät erot olivat palkkausta ja sen kannustavuutta koskevalla osa-alueella. Rakennusosalalla ja vakuutusosalalla keskiarvo oli suurin, ja järjestöalalla pienin. Muuten erot eri alojen välillä olivat melko pieniä, joskin elintarvikealalla keskiarvot olivat palkkausta lukuun ottamatta muita aloja alhaisemmalla tasolla.

Alle puolet vastaajista koki palkkauksensa kannustavana, ja 42 prosenttia piti työpaikkansa palkkarakennetta oikeudenmukaisena. 37 prosenttia kertoi tietävänsä, miten voi vaikuttaa palkkaansa, ja 34 prosenttia koki että työpaikalla palkitaan hyvistä työsuorituksista.

Palkkaus ja sen kannustavuus (väittämät)

Työelämän laatua kuvaavien summamuuttujien sisältämät väittämät

Työelämän laatu:

Merkitse kunkin väittämät kohdalle, kuinka hyvin kukin väittämä sopii sinuun. Jos väittämä ei koske sinua jätä ko. kohta tyhjäksi. 1=täysin eri mieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 3=ei samaa eikä eri mieltä, 4=jokseenkin samaa mieltä 5=täysin samaa mieltä

Työn hallinta ja työn autonomia

Voin työskennellä riittävän itsenäisesti	1	2	3	4	5
Koen pärjääväni työssäni	1	2	3	4	5
Tiedän, mitä minulta odotetaan työssäni	1	2	3	4	5
Voin vaikuttaa työtäni koskevien tavoitteiden asettamiseen	1	2	3	4	5
Voin keskittyä työhöni riittävästi	1	2	3	4	5

Työyhteisö

Työpaikallani on hyvä ilmapiiri	1	2	3	4	5
Autan mielelläni työtovereitani onnistumaan omissa tehtävissään	1	2	3	4	5
Pidämme toisemme ajan tasalla työasioissa	1	2	3	4	5
Työpaikkani ilmapiiri kannustaa aloitteellisuuteen	1	2	3	4	5
Työpaikallani voidaan keskustella avoimesti epäonnistumisista	1	2	3	4	5
Työtehtävät on jaettu työyhteisössäni tasapuolisesti	1	2	3	4	5

Osaaminen ja taidot

Minulla on riittävästi osaamista nykyiseen työtehtävään	1	2	3	4	5
Haluan kehittää osaamistani	1	2	3	4	5
Jaan mielelläni osaamistani muille	1	2	3	4	5

Otan mielelläni vastaan uusia tehtäviä ja haasteita	1	2	3	4	5
Voin käyttää työssäni osaamistani monipuolisesti	1	2	3	4	5
Työnantajani huolehtii osaamiseni kehittämisestä	1	2	3	4	5
Työni tarjoaa kehittymismahdollisuuksia	1	2	3	4	5
Tunnen omat kehittymistarpeeni	1	2	3	4	5

Esimiehen tuki

Esimieheni tukee minua työssäni	1	2	3	4	5
Esimieheni on riittävästi tavoitettavissa	1	2	3	4	5
Esimieheni ottaa huomioon ideoitani	1	2	3	4	5
Esimieheni kohtelee alaisiaan oikeudenmukaisesti	1	2	3	4	5
Esimieheni kykenee tekemään perusteltuja päätöksiä	1	2	3	4	5
Saan riittävästi palautetta esimieheltäni	1	2	3	4	5

Palkkaus ja sen kannustavuus

Koen palkkaukseni kannustavana	1	2	3	4	5
Pidän työpaikkani palkkarakennetta oikeudenmukaisena	1	2	3	4	5
Tiedän, miten voin vaikuttaa palkkaani	1	2	3	4	5
Työpaikallani palkitaan hyvistä työsuorituksista	1	2	3	4	5

Työkyky ja hyvinvointi

Työterveyshuollon palvelut tukevat hyvinvointiani	1	2	3	4	5
Työpaikallani on otettu huomioon työn fyysinen kuormittavuus (esim. ergonomia)	1	2	3	4	5
Jatkuva kiire ja aikapaineet haittaavat työskentelyäni	1	2	3	4	5
Työnantajani huolehtii henkilöstön hyvinvoinnista	1	2	3	4	5
Työpaikalla joustetaan eri elämäntilanteet huomioiden	1	2	3	4	5

Ylemmät Toimihenkilöt YTN

ytn.fi

facebook.com/ylemmattoimihenkilot

twitter.com/YTN_ry

Ylemmät Toimihenkilöt YTN on Akavan yksityisen sektorin neuvottelujärjestö. YTN:n jäsenenä on 19 akavalaista liittoa, joiden kautta edustamme 170 000 asiantuntijaa ja esimiestä eri toimialoilla. Vastaamme Akavan kentässä ylempien toimihenkilöiden sopimus-toiminnasta teollisuudessa sekä liike- ja palvelualoilla.